

Almine pompeius rogat ad sua moenia mitti
Italię laturus opem: sub pectore forti
Viuit adhuc patrię pietas: stimulatq; sepulcū
Liberatis amor. pond' mortale necari
Si potuit: veteres aio post funera vires
Manferet: prisci viuunt non inemor cui
Sollicitusq; hisdem curis: quę Romulus quo
Grandior: his acuit dictis: *Magne meoz*
Immortalis honos 7 gloria summa nepotū
Incomune bonū serua: qñ hęc tibi semp
Cura fuit: totum pietas tua nota portem
Imperio dignū nostrę te fecerat vrbis:
Coelo aliter visum est: coclū culpate quis audeat?
Imperium defende solum: qñ itala virtus
Etq; adeo cecidit. qñ germania quondā
Armipotēs: nūc lenta iacet: nec cęsaris vllū
Audet opus cęsar: gen' hoc ignobile gentis
Barbaricę: procul ausonij a finib' arce
Le pontus: te nouit arabs: te grecia 7 omne
Aegeum ionijq; fretum: te punica tellus:
Tyrrhenū magnis equitasti classib' equoz.
Leligur alpineq; niues te sensit iberus
Galliaq;: et latis ingens germania campis
Iper freta p campos vicericia signa tulisti:
Regna: vires: maria: 7 terras foelicib' armis
Calcasti: totusq; tuos mirat' honores
Orbis: vt indigno raptū te vulnerē nouit
Ingemuit: fleuere arabes: fleuere sabę.
Indus: et extremi flerūt tua funera seres:
I. decus Ausonij: regno suppone cadenti

Ingentes humeros. 7 fortia pectora tantis
Fluctib⁹ opponas. magne teq; obijce cladi;
Comunes tutare domos: comunia serua
Regna mea fundata manu: sententia fratri
Ista remo sedet: id Curij deciq; precatur
Id nuina coelicolum cultor. sanctiq; catones
Id populus patresq; rogat: ne despice gentē
Mare tuam: viden vt campis tam multa viroz
Milia prestantiū generosis frontib⁹ errent
Elysijs: te nemo tñ prestantiore ore
Non aio melior nec ad horrida promptior arma.
Te externi nostriq; duces veneratur: et ipse
Depositis odij causis liuore sepulto
Te presert Cesar: se maioremq; fatetur.
Quādoquidē pietas 7 nescia rumpere leges
Dignior est sceptro 7 regni diademate xrus:
Hac prece mot⁹ erat: mentēq; mouebat ad artes
Antiquas artes belli martisq; laborem:
Cum pater eloquij cultor sic Tullius ore
Flexit ab inceptis aios. coetumq; resoluit.
Magne pater nostri generis: tuq; optime ciuis
Optime dux. patrieq; ingens pietatis amator.
Quem ciues colui ante alios dum vita manebat.
Ferre vibi auxiliū frustra meditamur: olympi
Ipse pater qui regna tenet qui fulmina torquet
Sic statuit: scelus hanc hoim sibi suscitāt iram
Diuisę exercitis se seditionib⁹ viles
Ausonię lacerant: vna intra moenia liuor
Ambitio nūmiq; sitis corrumperē mores
Et coepere pios nulla est reuerentia recti:

quid erat q' falo
egoniam
numa fuit et
sanctus quis fuit bea
me q'one/lo

quādoquidē + quid

hec d' a' d' q' d' d' d'
inf-oo v' d' d' d' d'
populo et d' d' d'
lyoniam et d' d'

Nulla quies animis. nullusq; salutaris vbi
Eiuis: opes patrię rapiunt: çraria nudat.
Et cõmune bonũ in ppios elabitur vsus.
Hęc prauę viuēdi artes: hęc pessima mox
Colluuię nobis latum qui rexim? orbem
Abstulit imperiũ: romãq; aliena coegit
Iura pati: seruiret adhuc: nisi prouida Marsis
Cura redemisset pulso capitolia gottos:
Quę rapuit patres eadē fortuna nepotes
Insequitur. viret çterna sois aspera fronde.
Id: ospera brumales pluuias 7 frigora sentit
Astraq; debilib? non fert ardentia ramis:
At: ç ois timet incur sus: çuoq; senescit
Sponte sua. cũ fixa manēs stabilisq; putatur
Occidit extemplo. fugitq; infida repente.
Sorte sua vtantur: lex est de? omnibus ç qua:
Omne quod a superis bellũ est reuocabile nõ est.
S; neq; rex erebi quenq; trannare paludem
Nec superis iteç reddi sinit: est pia quę te
Romule cura mouet s; subdita legib? orci.
Nos istis çterna ligat ergastula campis:
Nec licet ad patriũ limen coelũq; reuerti:
Foelices aię sedem quib? çt hris alti
Iupiter indulget. possunt ea fata mouere
Nos orbis quoddã domini seruiim? auerno.
Fata regũt illç: terrenaq; regna gubernat:
Verte alio mentem: nec nos ea cura fatiget
Sit facis exilio nobis leuiore teneri:
Ibis aię dictis coetu siluere relicto.
Interea nostras odijs flagrantibus vites

Exercet furię: per rura: per oppida sequit
Martis opus: petrię dominus polluta fluenti
Darcelscit luxu nulla hic arcana reuelo
Non ignota loquor: liceat vulgata referre
Sic vitę populiq; ferunt. hierumor ab austro
Cimertos vltra latices p opaca silentis
Claustra vię: sale cōcreto qua plurima crescit
Stiria frigētes scythię penetravit in agros.
Venit ab hirculis p iterum gadib⁹ equor
Qua subit excessam tethys interflua calpen
Ad vada gangaridū: magno qui proxima gange
Rura tenēt: gēmasq; legūt: ea fama p omnem
Jam vetus Europam mores extirpat honestos.
Sanctus ager scurris: venerabilis ara cingōis
Seruit: honorādę diuū gamimedib⁹ cōdes.
Quid miramur opes recidiuaq; surgere tecta?
Turis odorati globulos z cinnama vendit
Mollis arabs: tyriū vestes z muricis imbrēm
Indus ebur: croceum cilices et Tmolus odorem
Del siculi: ferrū chalybes: tenuissima seres
Uellera: cretenses mollissima vina: tanager
Pernices mercatur equos: venalia nobis
Templa sacer dotes. altaria. sacra. coronę
Ignes. tura. preces. coelū est venale. deusq;
Fiste pater fidei custos ouiuq; magister
Quas bonus effuso moriēs in sanguine pastor
Abluit: etatis damno salicētia nostrę
Quam vetez semp crescens incuria patrū
Et sceleri pandens aditum moresq; seueros
Auer lata parit tua sentiat arma: colxrec

Hanc vitem: ancipiti ramos preme falce vagâtes
Hâq; feros fructus et tristem frugibus umbram
Fert inculta: iacces cererem necat: occupat agrum.
Mille sub his latebris folijs: et mille rapaces
Hac habitant sub fronde feræ: vulpesq; lupiq;
M: iac; inuadunt lamantq; aialia passim.
Sic cicurum genus omne perit. pro ouilia regnant
Scuus aper: tigris rapidæ: truculenta leonum
Semina: multicolor Pardus: gryps naribus uncis
Et variæ panthera cutis: grauis unguibus visa:
In genus hoc pater arma moue: sua pascua redde
Foecundis ouibus: stent ad præsepia tauri
Qui signata iugis longosq; attrita labore
Colla gerunt: postq; rerum te Roma potetem
Fecit. et obscuro iubar hoc respicendit orbi:
Exanimis hinc scelus sub mole sepulta
Respirare pacem visa est et tollere frontem:
Et nisi tot vicibus hæc secula nostra fuissent
Depravata: boni poterant rectoris habere
Errantes frenare rotas. sed tantus equorum
Impetus aurigam superat. frustra q; retractas
Zora gubernator sine lege pinui fertur.
Propterea sortem doleo mirissime patrum
Xiste tuam: fueras annis melioribus aptus.
Est tibi quæ tanto satis est in principe hinc.
Sed velut obscuris phœbi sub nubibus ardet
Languet: et umbra diem piecæ caliginis aufert
Sic tua corrupti vitio clementia sedit
Obscuratur: eunt pessimum pietasq; fidesq;
Zerna palus terra est: viciorum crecatibus hydra

Alcides nusquā est: ardētem sequa chimæram
Donstra tenet nec adest Glauci castissima ples
Candida gorgonei capitis coma fluxit in angues:
Et neq; mercurij profunt nec palladis arma,
Dædaleis inclusa vijs minota monstra
Passim habitāt crebris vtex quæ cædib; augent
Nec potis est multa ingluviē saturare rapina,
Nec superat thesea man; per tecta paulas
Harpye funesta lues fluxuq; fameq;
Infestæ volitāt: boreæ gen; omne recessit.
Syrenes redeūt z phœbi filia circe
Quæ placidos hoīm ferali carmine vultus
Terit in immites formas z in ora feraz.
Plurima sunt nobis sancti vestigia sæcli
Et gentis monumēta pie: sunt ardua templa
Sunt sacris cōgesta patz sancta ossa sepulchris.
Est fidei caput: est verilatria tonāris:
Ista sed hesperidū velut aurea mala dracones
Cerulei seruāt: res detestāda nec vllis
Fleuda satis lachrymis: nec me cōiūcia: quisquā
Terere causetur mordaxq; excudere carmen:
Hæc sunt p sanctis gemit; lamenta dolores
Morib; et superz pro maiestate querelæ.
Ista mouēt superos: vocat hoc scel; ethere ab alto
Bella famem z diri gen; in superabile morbi.
Iheu sortem gregis aduer sam sidusq; malignū
Quom custode caret: cū fracto vimine sepes
Nocturnos aditu fures admittit aperto
Præsertim cū dura fames ieiuna lupoz
Intestina premit rabidiz mapalia lustrāt.

archy vltz ey fince
luacda pamo ey
Styphio pnt gijun

gappa ey cum bogel

facto

unm ey mry

myalia pncip palt

g h

Stele *aud* *illa deo inferata*
Ssteriles gelidęq; aię quas imbregera
Lęthęo aspergēs requie sopiuit inerti
Cōtemnūt: tepidoq; trahūt secura cubili
Dcia tractātes lautis cōiunia mensis.
Mubila mens hoim fortisq; ignara future
Terretur vanis ⁊ vera pericula rider.
Non tñ ista minus pperāt: incredula poenas
Turba dabit: curisq; breui tatescet amaris.
At si tantus amor: superę si tanta moueret
Corda virū pietas: studijs si talibꝫ artes
Ingenuas colerent hoies: nec iacta perirēt
Semina: nec litui streperēt: nec classica cantu
Terribili: nec dira lues pcederet annos.
Mālicet obsequijs opifer lucētia mundi
Astra suis aptās semeni causasq; maloꝝ
Igmbꝫ cętreis dederit coeloq; volātī:
Ipse tñ liber nullog; cohercetꝫ astro
Eultq; potestq; pijs p̄cibꝫ votisq; suoꝝ
Annueret: et coeli flāmas cohibere nocētes.
Aspice magnanīmū bellatoręq; ducęq;
Qui pmissa suū genꝫ introduxit in arua:
Et facile cognosce deū: miserisq; fauētē
Casibꝫ: ⁊ nostra superę prece numina flecti.
Barbara gens populū reducem phibebat ab agro
Pollicito: cōtra sumpris durū unpiger armis
Castra mouēs hostes ingētī strage fugatos
Pegressit: et infesto turbas dum cęderet ense
Jā nox atra caput velata nigrātūbꝫ vmbis
Pallētes virgebat equos: lentūq; soporem
In terras biūgo secum temone vchibat

Sollicito terrore carens foelicibus armis
Mortales ageret sub dijs custodibus cū
Nostraq; nō nymbo metuēs nō missa p auras
Ardētū iouis arma manu: nō torua furentis
Ora noti: libycū spumās quib; equoz in altū
Tollitur: et campis versa linquētibus vnda
Serpit in ausoniā tyrrhēnaq; littoza pulsat
S; neq; tecta timēs coeco sub gurgite saxa
Nō vada nō scopulos turcoza littoze victrix
Foetaq; multiplici remearet foenore classis.
Qua prece placari quo possint munere flecti
Numina castalides ostēdite: numina vobis
Cognita terrigenū miserę succurrite sorti.
Dum precor Uranię cui sidera nota deūq;
Tecta: supcilio sic est effata sereno.
Corpora sideri sicut mortalia coeli
Imperio subsunt ⁊ nulla rebellib; armis
Bella audēt. sequitur magnes erimātidos astrū
Et quo luna iubet fugit atq; reuertitur vnda.
Tempora sol variat: sic mens ęterna parenti
Justiciā sanctos mores ⁊ laudis honorem
Perpetuū debet. sunt hęc gratissima coelo
Orgia ⁊ infestis obstare potētia satis.
S; postq; liquit terras astrea nocentes
Fugit ⁊ ipse hoīm leges qui condidit ordo.
Temporeq; ex illo summi reuerētia patris
Sanctoq; diuini ruit obseruātia cultus.
Hi quoq; qui nomē de religione superbū
Usurpant q; sanctis a patribus ortos
Se iactent: onium molli sub vellere fraudes

Mente lycanias seruāt ⁊ crimine sordent
Quod speciem virtutis habēs scelus omne colorat:
Nec tñ his maculis sordēt pecus omne: magister
Me pereat quēdā sibi seruat ouilia semen.
Qui prece sollicitāt superos multoq; p̄ omnis
Ture litant aras veniam pacemq; precātes.
Inuisi superis foedaq; libidine olentes
Deu frustra incestis iterāt sacra orgia dextris.
Polluti circum quotiēs altaria vultus
Cōueniunt celebrātq; choros ⁊ carmine mixto
Sancta deum vanis penetralia vocib⁹ implent
Irritāt irasq; mouent nō numina flectunt.
Hac prece nil opus est: nil adiutorib⁹ istis
Auxilij sperate: nouis date templa ministris.
Sacriligū genus ex adytis templisq; deoz
Pellite. nec longos scelera hec vertātur in vsus
Quid solymos ritus quid montib⁹ emula templa
Aequatāq; iugis molem longūq; p̄ cū
Lumina solēni late celeberrima cultu
Antiquasq; dei sedes cum moenibus altis
Eruit: et pulchram eximis radicib⁹ vitem?
Sacrificę gentis scelus ⁊ contagia passim
In patrias prolapsa domos mouere tonātē
Qui romana vocās ad opes ⁊ regna suoz
Castra secū dabat cursus classēq; regebat
Ausoniam: stimulosq; animis addebat ⁊ ignes.
Ipse acies inter tenui circūdatus aura
Uersabatur agens animosam in prelia gentem
Oppugnantēq; altas arces. sceleratā ruebat
Moenia: cęlicolum post longa silentia tandem

Euigilās furor imperijs regnisq; ruinas
Ingerit: et celeri pessum trahit oia cede.
Sicut in antiquas flāmis volitātib; cedes
Quom seuit vulcan⁹. eunt laquearia iunctis
Cum trabib⁹ tabulq; z leues: atq; ardua tecta
In cineres: lōgo s; rapit breuis hora labores:
Si robusta fides si spes imobilis: ardens
Si pietas senis z vicio iniolabile pectus
Afforet ignicolor quē lapsus ab ethere currus
Sustulit in phoebi siluas atq; ardua templa
Ferret opem. possetq; instās auertere fatum.
Ipsē sacerdotēs phryxonia pectora falsos
Abstulit: et lōgo campis arenib⁹ estu
Elicuit largū subitis de nubib⁹ imbrem
Traxit z etheries superis ex orbib⁹ ignes
Et noua circūdans liquidis altaria riuus
Quū boue mactato rutilās superincidit ardos
Et cum dura ferēs regis mādata supbi
Attonit⁹ sensit flagrātia fulgura miles.
Hic antiqua tue iecit primordia gentis
Nāq; rudem tunicā tetrē fuliginis instar
Cui simplex ex perisq; artis natura colorem
Fecerat induitur p secula cuncta nepotū
Progenies iussit similē gestaret amictum
Incola carmeli prim⁹ fuit: ipse pudoris
Virginei princeps z vite coelibis auctor
Ipsē suę sanctos viles z moenia patres
Liquere: et in tacitis seruare silētia campis
Exemplo docuit: solus nāq; ipse p vmbra
Errabat nemoz pomis cōtentus z vnda

in speculo Juicio Pat

^{gelyc} ^{q vno} ^{dat nocte}
 Grameni p melle fuit pro nectare lympha.
 Sz foelix nūc arua colit ridencia supra
 Frigoris aerij ⁊ lapidosę grandinis oram:
 Ille licet gemina verter estate quotannis
 Sudet et a nobis cū sol declinat in austros
 Et cum lictorei petit humida brachia cancri
 Salicet equali libere phiryxiq; sub astro
 Depresso quoniam multū telluris ab orbe
 Tollitur infestis nunq; tamen ignib; ardet
 Purpureos semp flores spirantib; auris
 Ora tepens semp violas ⁊ candida semp
 Lilia fert: breuib; q; dies absconditur vmbis.
 Quattuor ex istis labētia flumina campis
 Lata rigant alię ripis ingentib; arua
 Sunt rigui fontes: vitreos nitentia riuos
 Prata bibūt ter sus semp sine nubibus aer
 Nec quatitur ventis nec rauca tonitrua frāgile.
 Brachia pomiferę curuāt redolētia siluę
 Pendulaq; electri gratū induit vna colorem
 Collib; in paruis vbi paulū iugera surgūt
 Perpetuas ramis foecūda feracib; arbor
 Semp habet fruges. quib; ⁊ cōtemnere fatum
 Possis ⁊ expertem morbi seruare iuuetam.
 Nulla patet curis illuc via: nulla dolori
 Nulla neci: colit ista senex loca sancta beatus
 Atq; sub occasum mundi reditur; in orbem
 Non timet interea parę ne stamina rumpāt;
 Hoc sene nūc opus est. et te mirissime vatū
 Cuius ad ingressum rubri salis vnda recessit
 In geminas rupes: patuit maris alueus ingens

Prætereunte duce ⁊ populo ꝑ concava regna
Mæpuni: timuit triton. sonuere cauernę
Delphines curui ⁊ phocę fugere natantes
Subq; imas egit protheus pec? omne latebras;
Si deus hos nostro miserās concederet quo
Dura inter vapidos parerētur iurgia patres
Esq; adeo inuisa est probitas odiosaq; ætus.
Tempore nāq; isto vicio datur esse pudicum
Est scelus esse pium. seclī hęc est gloria nostri.
Parce igitur ꝑo gente tua tabescere vates
Pone preces: ambire deos ⁊ sidera noli
Quod coelū superiq; ferūt mutabile nō est:
Dixerat vianie cum thespias altera vocem
Extulit ⁊ tales est orsa polym nia cantus.
Hic iuuat antiquā cladem veterūq; dierum
Fata recensere ⁊ primęq; gentis ab ortu
Illuicem repetēs missos trās litora fluctus
Ignotosq; prius nymbos ⁊ nubila dicam.
Scilicet vt memores iusto sub iudice vestros
Ire dies certasq; sequi post crimina penas
Cautus ambigęq; cursus ⁊ euntia vitę
Tempora curētur nec inertī pressa veterno
Dens hebeat: sed prompta graues supercuolat artus
Elenturāq; tūmens cladem vicinaq; fata
Nobilū turpi rerum ne se inquinat vsu
S; solum videat patrē ⁊ reuerēter adoret
Qui sedet ⁊ stabilis solo mouet oia nutu.
Cum pater oceano sceleratam perdere egent em
Ellet: ad imbriferos errantia sidera pisces
Duxit ⁊ officijs aptauit tristibus astra

Sed tamen ante rudes turbas et barbara regna
Quam subitis dcleret aquis p̄misit in orbem
Fatidicum vatem qui crimina longa piari
Possit: libidinib⁹ si noxia parceret etas
Instantesq; iras caneret clademq; futuram.
Interea diuū monitu conterere vastum
Instar montis op⁹ coepit: quo clauderet omne
Quadrupedū volucrūq; gen⁹ stirpemq; nepotū
Formabatq; ratem magnis sup̄ equorituram
Notibus et grandi pressuram nereā mole
Clarus adhuc radijs phœbilucentibus et̄ter
Splendebat quū ligna fater cęsamq; pararet
Materiem: nondū tellus cognouerat imbres
Sed crescētis adhuc post prima exordia mūdi
Terra patens apr̄ioq; madens humore ferbat
Omnia: prouētusq; suos meliore colonos
Iugera pascebāt: grauioraq; semina culmos
Pomaq; matorū curuabāt pondere ramos.
Tunc etiam virides aialia tuta pagros
In longos ventura annos quūq; senile
Gramina tondebāt. nondum violata pruinis
Nec gelidas experta niues: sed mitia veris
Tempora et assiduū placidissima frigora rorem
Nondum lampetis it bacis armenta colontis
Obfuerāt: nec fixa veru versauerat exta
Gerionē nondum fuerant magalia: necdum
Raptor auentinos macularat sanguine colles
Impia nec cęsis viuebant sęcula bobus.
Tunc igitur populi in dociles ignara decum gens
Dirantes ratis immensam consurgere molem

Consiliū speruere viri: nec dicra putarūē
Digna fide: et sanctū senis irrisere furorem.
Ecce niger picis velatur nubibus aer
Et phœbi lux alma diem diffundit opacam
Jam coelum insolitis reboat mugitib⁹: ingens.
Mymbus adest: fugere ferē fugere volucres
Flumina certatim tumidis nereides vndis
Et freta tollebat: nigro pallētia coelo
Nubila conglomerās pennis rotātib⁹ auster
Aethiopes libyamq; sup stridēte volatu
Ibat: et excussis ardebāt ignibus aure
Eoliq; tremit omne solū: furit colus: antra
Fracta sonāt: factosq; volāt pcul agmine venti.
Contremuere viles: tristes p rura coloni
Cogere ab umbre greges: stabulis armenta tueri
Dum pperant: crescētis aquę lata equora cursus
Impediūt: frustra pecudes ballatib⁹ agnos
Sollicitāt: frustra q; vocāt sua pua capelle
Pignora: cōuellunt frondosa cacumina Cauri
Diripiūtq; casus: volitātq; p aera culmi.
Altroniq; matres strictis ad pectora natis
Ardua tecta petūt: iuuenū robustiorq; gras
Annohas scandūt querē: fugiūtq; repentes
Quod nulli fugisse datur: cōfusa p viles
Infantū iuuenūq; sonāt lamenta senūq;
Iur in excelsas turres ⁊ summa domoz
Culina: neptun⁹ spumās vlticib⁹ vndis
Insequitur miseros. arctant pñcia fata.
Imbre madēt tunice: porrectis crimib⁹ vnda
Liquitur: oceanū dicas ex ethere labi

Et lachrymę miscetur aquis: ad nubila frustra
Tolluntur cum voce man⁹. sua numina quisq;
Clamat: in erectas boreę violētia frontes
Mimbriso spuit ore tonās ⁊ ſc̄ba precatum
Suffocat: ne forte dei referatur ad aures.
Itaq; ſup̄ ſolum campos abſcōderat equor:
Nulla fugę ſup̄eſt: ſup̄eſt ſpes nulla ſalutis
Hęc vada nō grefſū nō ſunt tētanda natatu
Et iam montanis veniūt qui e fontib⁹ amnes
Et quę p̄ campos latis vada cōcaua ripis
Magna mole fluūt gremio cōplexa capaci.
Uix tāto ſatis eſt oneri neptunia toris
Jam ſolę extrabāt excella cacumina quondā
Nūc humiles merſq; altis in fluctib⁹ alpes
Utrib⁹ innixi tabaliſq; ad pectora tractis
Cōplexiq; trates hauſtū ſępe ore vomebāt
O ceanū. tandē victi oppugnātibus vndis
Ora ſub immēſos mergebāt pallida fluctus
Uallib⁹ ex imis pfugos qui ſumma tenebāt
Culmina montanoſq; apices. cū nereā ſemp
Alta magis petere ⁊ plenis de nubib⁹ imbres
Certatim ruere ⁊ iam mortē inſtare viderēt:
Poenituit tandem: ſeraſq; dederę gementes
Nequicq; lachrymas: et fallere numina votis
Conſueti: quū vota darēt nidebat olympus
Flumina nō nozant ripas neclitōra fluctus
Aerię volucres (humore madentib⁹ aliſ)
Idręcipiti caſu lapſę cum brachia multum
Factaſſent pelago: ſatum tādem ore trahbāt:
Fugerat in latices rhodope: magnuſq; latebat

Apocynus aquis: nigro sub gurgite summū
Presserat Ossa caput: nō apparebat olympi
Altus aper: ipsis auib⁹ non peruius ante.
Tunc tñ ⁊ curuis ratib⁹ (si forsitan illa
Aetas vsa fuit ratib⁹) pecorizq; marino
Peruius: equoreo que nunq; tingitur umbre
Uicinis timuit mergi sub fluctib⁹ vsa.
Apta prius bello atq; armis pccera gigantum
Corpa cum paruis: turba cum paupe reges
Purpurei nabāt sine maiestate supinto
Pectorib⁹: merso sub gurgite foemina vultu
Diffusisq; freto vittis ⁊ crinibus ibat.
Inuoluit soz vsa oēs. discrimine nullo
Guphes: equi dāmꝫ atq; canes cerui atq; leones
Agnā lup⁹ simul errabāt: certamina litis
Mors dirimit: certamq; dies parit vltima pacē.
Iāq; hōies iāq; vnda feras populata fluebat
Libera: nō scopuli toto nō insula ponto
Nec cyprum venus alma videt nec delphica phoebus
Templa: nec alcides thebas: nec cythia delon.
Nec iuno sua rura samon: nec gnōsia regna
Iuppiter: extincta fugit vulcan⁹ ab etna:
Quāuis claudus erat triuic vicina petiuit
Atria p̄petib⁹ pennis celeriq; volatu
Nec cupressiferā Cyllenen aspicit hermes:
Nec tyberim maioris audax: regit oia pontus.
Protixus ⁊ tonis glauc⁹ matuta palcmōn
Cuncta tenet. pindi phocē videre cacumen.
Occiderat tellus: ignis neptun⁹ ⁊ aer
Mund⁹ erat: cererē tethys amplexa premebat

de ad maius *quasi claudu*
Undiq; neptunū quartę reuerētia sortis
Nō metuit violare domū Talamoq; sororis *scilicet*
Herbiferę: tētare etiā iunonia regna
Nō metuēs auras spacio breuiore cogit;
Et ratio omne vehens aīal terrestre p altum
Ibat: et obiecta dirimbat corpora proza.
Atq; vidēs utrūq; polum sublimior ip̄sis
Nubib; ethereum piter qua casus agebat
Nūc zephyros cōtra errabat: nūc solis ad ortus
Nūc austrōs nūc vsta petēs aqulomb; arua
Donec in armentę rupis delata cacumen
Jam retro labente mari vestigia fixit.
Nam pater excelsa mūdum specular; ab arce
Et gen; humanū saluo vix femine vidit
Interisse: fretum iussit cessare: nec vnquā
Amplius Aegeon (dixit) montana reuise
Culmina: nec scyllę glauc; iungetur in altis
Montib;. extreme lustrabūt cętera flāmę
Cum vet; ingenti tellus arsurā camino
Absorbebit aquā pelagi sitiētis: 7 ipsos
Aerios mōtes campoꝝ equabit arenis.
Tūc altos mortale gen; voluctur in ignes
Imnēsumq; dabit volitās vaga flāma fragorē
Et fornace gemens mūdus sumabit eadem
Nec tñ hęc phœrontis erūt incendia: phœbo
Quę nolente cremēt orbem: tūc omnia vires
Astra sijas iurata dabūt: et nostra facessent
Imperia. atq; alias alio pcrimine poenas
Gens humana luēt: cinerem soluētur in atrū
Quę mare quę tellus: quę corpora possidet aer

94f
Nec tunc ulla virum flamas industria vincet:
Hec dicere deo: nubes fugere: notusq;
Occidit: et pulsus claris aquilonib⁹ auster.
Jam taurus iuga tollebat deformia limo
Lentus 7 ex altis stillabat frondib⁹ humor
Semisepulta inter cumulos humetis harenę
Corpora siccabat aurę: passimq; alyunte
Rupib⁹ in summis hęrebāt equore conche.
Jam claro rutilas ardebat lumine phœbus
Monstrabatq; procul discussis nubib⁹ idem
Turrib⁹ ex altis primū titana videtem
Rypheas arces lycię ciliūq; superbis
Algerib⁹ frontes: Athon et rhodopeia sara
Et castas moles magniq; cacumen olympi
Atq; pytheneos apices Atlantaq; magnū
Ex alta senior specula caput extulit album
Tellurem q; vidēs: salue sanctissima dixit
Terra hoim pecudūq; parēs foecūdaq; nutrit
Quę frugū genus omne paris q̄vulnera tergo
Infinita pio pateris quo pignora pascas.
Tu rapidos ignes clemētāq; cetera fixo
Limite. tu coclos sicut grauis anchora puppes
Inconculsa tenes: pedib⁹ tua mitia nostris
Spectora substermis gaudēs: et moesta capaci
Nembra sinu defuncta foves: siccare tuamq;
Accipe progeniē pelagi tot casib⁹ actam
Longaq; per pressam angustis incōmoda tectis
Hęc ait: et pressas valles specular⁹ aquosos
Elidit adhuc campos nebulasq; errare cadetes
Alrua per et lento circum iuga serpere gressu

Et pronō petere imā gradu zephyrisq; fugari
 Zemb: et sensim notis sua flumina ripis
 Restitui: et pressos sua littora querere fluctus.
 Tum pater ingētes rēpro sibi limite portas
 Oceanus fecit: p quas ire atq; reuerti
 Possēt imperio linē labi atq; relabi *mediterranea*
 Notib⁹ alternis mediaq; reuēserē terras
 Tūc gelidi sinus eurtim tūc alta pōntis *11 24 1000*
 Joniūq; satarum: longis quod fluctib⁹ altum
 Currit ad aelātem: solidois tum caspia ripis
 Colligere occultas coeperūt equora venas
 Fluminaq; zmissos syrticis de vallib⁹ amnes.
 Tūc arabes inter campos Nilūq; lacunas
 Scelate mare diffusit: tūc persica donis
 Est ingressa solū merces latura p intos.
 Tum quoq; in eotis latam diffusa paludem
 Fecit z immēso glacies induruit orbe:
 Despiciēs itez sublimib⁹ alta fenestris.
 Proculit ora senex z circum lumina vertēs
 Altijs pendēte manu dephendit Araxem
 Fimb⁹ includit pprijs: nigrūq; volātem
 Sic rarus euphratem sic est rat⁹ ire Nipbatē *1000*
 Sic rheno venetūq; padum rhodanūq; ararūq;
 Sic thermodontem dubijs e fontib⁹ ortum
 Et latos bypanis latīces bisaporis z istrum.
 Sic vada iordanis sic nili flumina septem *11 24 1000*
 Et sua qui nigris dat noīa gentibus indum:
 Immixtūq; fretis solūq; Borysthenis amnem:
 Tunc etiam nitido coelos incedere vultu
 Et phoebi occasum croceo splendore rubentem

pub. 107.
Humentisq; noti flatus cessasse nocentes
Cōtemplat⁹: habet. dixit bella aspera finem
Et tādē maris ⁊ coeli cecidere furores.
Dox rescrata vidēs bipartētib⁹ hostia valuis
(Hāq; de⁹ limen quod clauserat ante: reclusit)
Omine frōdiferē lectus redituq; columbē
Seruata cū plēbe senex exiuit ⁊ agris
Restituit pec⁹. ⁊ nemori gen⁹ omne feraz
Et leuib⁹ pennis volucres abiere p auras:
¶ Finierat tali respōsa polyinnia cantu
Altera cū docti nutu soror annuit oris
Et placidā Clio surgēs extollere vocem
Coepit: et exemplū p̄isci memorabile dixit
p̄sent His adiūge senis: qui marmore p̄im⁹ acuto
Dore sacerdotū phrygiē pudibūda Cybellis
Membra secās magno dedit orgia grata tonāti.
Ipse pater sanctē fidei pater ipse timoris
Hūc habeāt tua sc̄cla ducē: sic flectere coelū
Sic mutare deos poterūt sic fata mouere.
Tu dea dic inquā: tuus hic labor. ipsa capaci
Dente tenes: vitēq; memor moxumēta prioris
Cernis: et annales c̄terno pectore seruas
Cunctaq; p̄teriti memorāda negocia sc̄cli.
Tūc dea ḡgineos oculos frontēq; venustā
Douit: et in coelū versis ita vultib⁹ orsa est.
Da pater ingenijs lumen da cordib⁹ aures
Et chaos humanis cecū de mentib⁹ aufer
Oblitosq; nouas sordes laudata priorum
Facta sequi patrūq; vias cōcede nepotes.
Dox ad me cōuerſa suoq; innixa sedili

Talibus historiam cepit percurrere dictis.
Clara iacet tellus ultra Babylona superba
Qua veteres ideo vestri dixere medane
Quod geminos inter late diffunditur amnes
Salicet eufratem Tigrinque e fontibus isdem
Progenitos et mox disiunctis flumina ripis
In duo diuisos quoque secat illud aeque
Occiduas aliud partes: longoque meatu
Per nigros arabum populos versata rubentes
Ingressuntur aquas: et secum toride miscet.
Terra igitur fluminis prius intercepta duobus
Frugum terra ferax argenti diues et auri
Que nimio neque sole calens neque frigoris estu
Pressa graui tepet: eterno placidissima vere
Indiga lympharum tamen est: paucisque rigatur
Fontibus: assiduo pascuntur gramina rore
Hec hominum sublime genus clarisque virorum
Fert animos. diuinis sacris aptissima rebus
Pectora celestesque vias et sidera doctos
Quos dixere magos: etiam per perfidis agros
Phoenicumque domos habitant: et ageris arua
Hos antiqua tyris nouit: piscosaque sidon.
Terra tamen gemino primis que clauditur amne
Hos tulit: et primos horum sibi vendicat ortus
Hac igitur de gente satus gratissima celo
Progenies magnis sagax habet Olympus
Cognitor. errores varios damnauit et aras
Indigenae gentis: veras namque ipse partes
Illapsusque dei monitus diuersa negauit
Numina: sed solum summa concessus in arce

Esse patrem rex artificem mūdiq; magistrū
Abstulit ⁊ fati leges ⁊ inania iura
Fortune casusq; leuis damnabile nomen.
Aeternosq; docens aīos: post funera dixit
In requiem ⁊ vite patriā melioris ituros
Qui veriti numē maieſtatēq; tonātis
Clauiſſent ſine labe dies ⁊ ſancta ſequunt
Quę generi dedit ipſe ſuo mādato fuiſſent.
Propterea falſis aſſuet legibus vites,
Et noua tradētem populo mādata deoſq;
Tollētem nouere vīrum: cōmunia ſanctū
In ciuem vertere odia: in ſeſq; fuerūt.
Qualis ſocraticę quondā gens attica vocē
Id metuēs natale ſolum patriāq; reliquit
Regnaq; ſitōnio petijt cōtermina ponto.
Rex erat aſſyrijs Ninus: atq; ſemiramis vxor
Extincti poſt fata viri victricibꝰ armis
Protulit imperij fines ꝑ bactra per indos.
Inachus arginā paruo poſt tꝑe gentem
Rexit: et inachia cū iupiter iſide captus.
Tūc atlas humero cęlū tulit: igne ꝑ methus
Humanū mādito formās in puluere corpus
Contigit: ⁊ venas vitalibꝰ imbuit auris
Mondū Roma ſuū Liberim nec magna future
Troia parēs Romę Xanti cognouerat vndas.
At cum dura fames agros ⁊ moeſta teneret
Regna paleſtine mutata ſede petiuit
Migligenas foelixq; ſolū quod pinguibꝰ vndis
Horrea centeno latiſſima foenore complet.
Tunc rudis egyptus campos ⁊ dura colebat

Jugera nec causas rerū speculata latentes
Houerat eterno currētia sidera motu
Zanigeros curare greges caua cymbia dulci
Zacte coronare z mites nutrire iuuēcos
Tunc cōmunis erat labor. hoc egyptia putes
Exercebat opes glebasq; domabat aratro.
Traxit ab his curis aīos habraam? et altam
Suspiciēs arcem mūdi Cognoscite dixit
Zetixrios ignes z nō mortalia magni
Templa patris sanctiq; opis sanctissima signa
Zrtificemq; deū qui sidera calcat. et ipsam
Grandib? infusam mēbris cognoscite mentem
Heu finite eternos aīos assuelcere terrę
Zetariq; luto z reb? gaudere caducis.
Zerra perit. pereūt vnde mutabilis aer.
Znterēūt ignes. semp durabile coelum
Zermanet: et nostris animis habitacula seruat.
Ob scelera z culpas hōim: ritusq; nefandos
Zimpia diffuso perierūt sc̄cula ponto
Ob scelera z culpas hōim ritusq; nefandos
Zn cineres ibit tellus tenuemq; fauillam.
Zn superos estote p̄ij. satis ampla feretis
Zacra deo templisq; suos reddetis honores
Zuom sine sorde p̄ces z labe carentia vota
Zffert intactū maculis z crimine pectus
Zusticiam moresq; pios offert: litari
Zhis sibi vult pater. infractus licet irruat orbis
Zirtutes animiq; manēt: benefacta super sunt
Zemp: et arbitrio deus oīa iudicat equo.
Zliuite virtutū memores: virtutibus et̄er

Scāditur: et summos quos cernitis itur ad orbes;
Hęc populis p̄cepta ferēs habziam? olympi
Explicuit cursus ois: bis senaq; signa
Quę variāt nitidū stellat ilimitis orbem
Zn nitasq; fretis terras pontūq; teneri
Aere sublimes ferri: circum aera flāmas
Altra ignes circum sup ardua culmina mūdi
Aeternū regnare patrem sceptrūq; tenere.
His sup addebat plcm post lōga futuram
Tpa quę renouet meliori sēcula lege.
Rura petēs iterum pli p̄missa futurę
Zn primis quos ante fame regnāte penates
Fugerat: argētilocuples remeanit z auri.
Et cum rege loci p̄cusso foedere: gressum
Cum sorte thori seruzūq; agmine magno
Fixit: et assyrios impleuit ouilib? agros.
Tum primū coeleste gen? sub imagine visum
Creditur humana: quom sorte sub ilicis vmbra
Frigora captaret veniētia numina vidit.
Elnū quod dulcem nati p̄diceret ortum
Et duo quę flāmis ruerent coelestib? vrbes
Infames vitijs vrbes z sulfure dignas.
Et quoniā mater ventura senilib? annis
Pignora subulit materni noia risus
Znduit auspicijs oriens foelicib? infans.
Spes generis coeli p̄les habitura fauorem
Et longos visura dies: magnāq; datura
Progeniem: visura deum visura tonātis
Semina de seris exire nepotib? olim.
Pulchzr z eximie diuino frontis honore

Præditus: vndenos tam bis puer egerat annos
Quom de? habramo dedit hæc mādāta fidei
Zcler: vt nostrę dulcem tua pignora risum
Sacra feras aerę summi peteculmina mōtis
Compositisq; sup truncis altaria: flāmas
Subijce: et arrepto nati pete guttura cultro:
Accensosq; sup ramos effunde cruorem:
Impiger ostensum chara cū prole cacumen
Struxit. vbi cellam templi rex terci? arcem
Solut adit famulis vmbrosa in valle relictis:
Sepe patri dixit iuuenis. tibi culter ⁊ ignis
Victima nulla tñ: suspiria lōga paternū
Pectus agēs: nostris (inquit) lectissima flāmis
Victima mor aderit: lachrymęq; p ora cadebāt.
Et iam multiplici stabat rogu arbore grādis
Subiectisq; nouę rutilabāt ignibus arę:
Quom pater ceterij referās mandata parētis
Talia vix pressis nato singultib? inquit.
Chare puer: dulcis vitę mihi dulcior annis
Quem mea clausurę sperabam lumia. cuius
Auxilio leuiter senij graue pondus inertis
Latur? fueram: mea spes mea nate voluptas
Ob dec? egregium formę tenerāq; iuuetam
Zgeniūq; pium. sacrisq; accōmoda rebus
Corde videbaris longo dignissimus quo.
At secus est cęlo visum summoq; tonāti
Sicut mira tibi fuit ⁊ cęlestis origo:
Sic memorāda tuū renouat miracula fun?:
Sanctaq; foelici mors nō discordat ab ortu
Non morbo seniove cadis: non occidis hoste.

Hostia cęlitibus fies: manibusq; paternis
Dite seres mortis gen? hoc inuita tremęsq;
Tristib? officijs accedit dextra: pauetq;
Pectus: et immotis frigęt pęcordia sibiis:
Sed supez mandata sequi: et parere necesse est
Nec te dura breuis moueat sentęctia fati:
Quādo tibi melior dabitur vita et ire in alto.
Hęc pater illachrymās charaq; in imagię nati
Lumina defixus minuebat voce dolorem.
Filius hęc cōtra: pater hęc suspiria pone:
Done pater fletū: si quicq; fata doloris:
Funera si quid habēt poenę: fugit ocyus euros:
Ergo dei sortem potuisti credere nato
Difficilem: teneris ne sui sic docet? ab annis:
Hos puero mores pater hęc pęcpta dedisti:
Intrepid? fati gen? hoc reueręcter honestum
Suscipio: nec me flāmę nec vulnera terrent.
Immo ego me frustra genitū: 7 vitalib? auris
Contra iura frui credā: si iussa pigeret
Ista pati: mea membra de? melioribus auris
Imbuet: interea donec noua venerit ętas
Pace fruar placida: patrū cum mitib? vmbriis
Te expectās: tua nāq; itęz pater ora videtō:
His pater in fletū dictis prouipit: et ibāt
Ora per et barbā lachrymę: cecidere tremęcti
Arma manu: cū sic itęz puer ora resoluit.
Quid patris 7 nati tantū te noia terrent?
Quid te falsa ligat stultę pietatis imago?
Est pietas supma deo parere: nec vllum
Gratius est sacrū: nec victima sanctior vlla.

An ne dolens tua quod superis sit et cetera digna
Progenies? quid adhuc trepidas habraame quod heres?
Quid tam foedici fraudas tua pignora sorte?
Redde deo precor hanc animam terrena perosam:
Eripe me tenebris: aditumque ad sidera pande.
Prospectat ex alto deus hęc spectacula coelo
Hancq; moras dudum et dextram miratur inertem.
Sic ait. et molli denudans guttura veste
Post patrem rutilos puer accedebat ad ignes.
Jam pater ardentes ploras ascenderat aras
Mudatoque pium nati caput ense petebat.
Quom deus amborum motus pietate: ministro
Dixit celer. et veniens clamabat ab auris
Donec pater cultros: mitere ne interfice natum
Sat tua nota fides: pietas tua cognita coelo
Jam satis est: cessa. gratam nobisq; tibiq;
Progeniem serua: et matri sua pignora redde.
Obiecitq; caprum gladio qui cornibus altis
Ulepibus herbat: tenuiq; euauit aura:
c Ernis ut indomitis hominum ceruicibus instet
Ira deum: durasq; terat quo turbine frontes.
Aspicias ut subiecta fouens et sancta gubernans
Corda pius pater equali regat omnia lance:
Nos igitur quos tot surgunt immania contra
Signa. tot hostiles vultus: truculentaq; toruis
Ora oculis. qui tot deuastatrix monstra
Perque agros passimq; ipsas errare per vias
Cernimus et nostris instare pericula rebus
Sigranibus moniti exemplis oracula diuini
Et responsa deum sequimur: nec flumine sacro

Proicit prima fusos ab origine crines
Clara soporatas illustrēt lumina mentes:
Lustramusq; aias: humiles in sancta feram?
Templa preces: exēpla patrū meliora sequuti:
Purior interea depulsis nubib? aer
Induet antiquos vultu ridēte colores.
Grana ferent sulci dulcesq; racemifer vuas
Palmes: et alma Ceres mitisq; fauebit hiacchus
Atq; salutaris immisit flatibus aure
Innocuos coeli tractus synceraq; reddēt
Atria facifero passim moriēte veneno
Bellaq; composita cessabunt horrida pace:

Francisci Cereti Parmensis iuris Pon-
tificij Scholaris ad prestantissimum ado-
lescentem Jacobum Mariam de lino Ciue
Bononiensem: ac Dominum Colendissi-
mum Carmen.

In decus fidei dentes cui Serra leatos
Alligat: et veteris pignus amoris habet:
Non secus ac eo pręrupt? in acre Vagnes
Attrahit in vires ferrea vincla suas
Actua sancta fides nullo violabilis eius
Attrahit in cultus pectora nostra suos:
Quā necliuor edax: nec lōgit temporis etas
Abluet a nostro pectore: crede mibi:
Propterea cū sis vita mihi charior omni
Accipe diuini carmina vatis opus:
Quę tibi p meritis resides impressimus: atq;
Dirimus hęc dño sint monumenta meo